

Handbok om kollektivavtalad
tjänstepension och försäkring 2023

Avtalat

HANDBOK

Handbok om kollektivavtalad
tjänstepension och försäkring 2023

Avtalat

Innehållsförteckning

	INLEDNING	4
	Välkommen till Avtalats handbok!.....	5
	Trygghet genom livet.....	6
	FÖRSÄKRINGSSYSTEMET	8
	Försäkringssystemet – så hänger det ihop.....	9
	Arbetsgivaren ska teckna försäkringar.....	10
	Sammanställning – allmän pension och försäkringar enligt lag.....	14
	Sammanställning – tjänstepension och försäkringar via kollektivavtal.....	15
	Företagarens egna försäkringsskydd.....	18
	Index och basbelopp.....	20
	Arbetsgivaravgifter och premier.....	21
	Avdragsregler och skatter för pensioner.....	22
	Arbetsgivaravgifter – detta gäller.....	23
	Premier för kollektivavtalade försäkringar – arbetare.....	24
	Premier för kollektivavtalade försäkringar – tjänstemän med ITP1.....	25
	Premier för kollektivavtalade försäkringar – tjänstemän med ITP2.....	26
	Så administreras pension och försäkringar.....	28
	Vad påverkar försäkringsskyddet?.....	29

	FÖRÄLDRALEDIGHET	30
	Föräldraförsäkring enligt lag.....	31
	Föräldrapenningtillägg (FPT) via kollektivavtal för arbetare.....	33
	Föräldralön via kollektivavtal för tjänstemän.....	35
	Checklista – Föräldraledighet.....	36
	SJUKDOM	38
	Sjukförsäkring enligt lag.....	39
	Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS) via kollektivavtal för arbetare.....	43
	ITP sjukpension via kollektivavtal för tjänstemän.....	46
	Checklista – Sjukdom.....	50
	ARBETSSKADA	52
	Arbetskadeförsäkring enligt lag.....	53
	Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) via kollektivavtal för alla anställda.....	56
	ILO-konventionen – förteckning över yrkessjukdomar.....	60
	Checklista – Arbetsskada.....	62
	KOMPETENS OCH OMSTÄLLNING	64
	Omställningsstudiestöd och arbetslöshetsförsäkring enligt lag.....	65
	Kompetens och omställning via kollektivavtal för arbetare.....	68
	Kompetens och omställning via kollektivavtal för tjänstemän.....	72
	Checklista – Kompetens och omställning.....	75

	DÖDSFALL	76
	Ersättning till efterlevande enligt lag.....	77
	Ersättning till efterlevande för arbetare via kollektivavtal.....	79
	Tjänstegrupplivförsäkring (TGL) via kollektivavtal för arbetare.....	80
	Ersättning via kollektivavtal till efterlevande för tjänstemän.....	83
	Tjänstegrupplivförsäkring (TGL) via kollektivavtal för tjänstemän.....	86
	Checklista – Dödsfall.....	90
	PENSION	92
	Allmän pension enligt lag.....	93
	Avtalspension SAF-LO via kollektivavtal för arbetare.....	95
	ITP-planen via kollektivavtal för tjänstemän.....	99
	Jämförelse mellan ITP 1 och ITP 2.....	100
	ITP 1 via kollektivavtal för tjänstemän.....	101
	ITP 2 via kollektivavtal för tjänstemän.....	105
	Checklista – Pension.....	114
	OLIKA TYPER AV FRÅNVARO	116
	Försäkringsskydd vid olika typer av frånvaro under anställning.....	117
	Arbetare.....	118
	Tjänsteman.....	120

	UTLANDSTJÄNSTGÖRING	116
	Utlandstjänstgöring.....	122
	Försäkringar enligt lag.....	122
	Försäkringar enligt kollektivavtal för arbetare.....	124
	Försäkringar enligt kollektivavtal för tjänstemän.....	126

Trygghet genom livet

Att klara av förändringar är en del av livet. Människor blir föräldrar, råkar ut för olyckor eller vill gå i pension. Då är det tryggt att veta att pension och försäkringar via kollektivavtal kan ge den som är anställd ett extra ekonomiskt stöd.

Föräldraledighet

Förutom föräldrapenning kan den anställda få extra ersättning enligt kollektivavtal.

Sjukdom

Alla blir sjuka ibland, då finns det extra ersättning genom kollektivavtal på arbetsplatsen.

Arbetsskada

Om olyckan är framme och den anställda skadar sig på jobbet eller till och från jobbet finns det extra ersättning enligt kollektivavtal.

Kompetens och omställning

Genom kollektivavtal finns det kompetensstöd för den anställda och omställningsstöd för den uppsagda.

Dödsfall

Även i de tyngsta stunderna kan kollektivavtalet vara en trygghet för efterlevande i familjen.

Pension

Anställda kan få pension från olika håll, tjänstepension genom kollektivavtal är en viktig del.

Kollektivavtal

Kollektivavtal är en skriftlig överenskommelse mellan parterna på arbetsmarknaden. Det beskriver arbetsgivarens och den anställdas rättigheter och skyldigheter gentemot varandra, till exempel när det gäller lön, pension och försäkringar.

Arbetsgivaren ska teckna försäkringar

Arbetsgivare som omfattas av kollektivavtal ska teckna kollektivavtalad tjänstepension och försäkringar för de anställda.

Försäkringar för arbetare tecknas hos Fora och för tjänstemän hos både Fora och Collectum.

Arbetsgivare kan omfattas av kollektivavtal genom

- ▶ medlemskap i ett arbetsgivarförbund
- ▶ hängavtal, vilket innebär att arbetsgivaren förbinder sig att tillämpa förbundsavtalet för branschen utan att vara medlem i en arbetsgivarorganisation.

Försäkringar för privatanställda arbetare tecknas hos Fora och för tjänstemän hos både Fora och Collectum, som administrerar försäkringarna. Försäkringsavtalet är igång när arbetsgivaren har fått bekräftelser, och avtalen gäller från och med den dag då kollektivavtalet började gälla. Vid tveksamhet kring kollektivavtalets bestämmelser, ska arbetsgivaren kontakta sitt arbetsgivarförbund. Arbetsgivaren som har ett hängavtal kontaktar fackförbundet som hängavtalet är tecknat med.

Företagare och vd i aktiebolag omfattas per automatik bara av Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA). Mer information om vad som gäller för företagare och vd finns på sidan 18–19.

Vid så kallad övergång av verksamhet, följer kollektivavtalet oftast med. Den nya arbetsgivaren måste också teckna kollektivavtalade försäkringar.

Arbetsgivare utan kollektivavtal kan frivilligt teckna försäkringsavtal med Fora och betala till tjänstepension och försäkring (förutom kompetens- och omställningsstöd från Trygghetsfonden TSL) för

Försäkringar för tjänstemän

Arbetsgivare som har tecknat kollektivavtal måste teckna tjänstepension och försäkringar hos Collectum och Fora.

Hos Collectum ska arbetsgivaren teckna pensioneringsavtal för tjänstepensionen ITP samt avtal för Tjänstegrupplivförsäkring (TGL). Arbetsgivaren ska välja vilket bolag som TGL ska tecknas i. Aktuell lista finns hos Collectum.

ITP-avtalet innehåller två avdelningar: ITP 1 och ITP 2. Huvudregeln är att anställda tjänstemän som är födda 1979 eller senare har ITP 1 och födda 1978 eller tidigare har ITP 2. Arbetsgivare som idag tecknar kollektivavtal har möjlighet att teckna ITP 1 för alla tjänstemän oavsett ålder. Vill du veta mer? Läs på sidan 99.

I försäkringsavtalet hos Fora omfattas tjänstemän av Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) och kompetens- och omställningsstöd från TRR.

FÖRSÄKRINGSAVTALEN OMFATTAR DESSA FÖRSÄKRINGAR FÖR AVTALSOMRÅDE SVENSKT NÄRINGSLIV-PTK:

ITP 2	ITP 1
Ålderspension	Ålderspension
Familjepension	Sjukpension
Sjukpension	Premiebefrielseförsäkring (PBF)
Premiebefrielseförsäkring (PBF)	Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)
ITPK	Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA)
Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)	Kompetens- och omställningsstöd
Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA)	
Kompetens- och omställningsst	

Sammanställning – allmän pension och försäkringar enligt lag

Här följer en sammanställning av den allmänna pensionen och försäkringar som gäller enligt lag. Längre fram i boken kan du läsa lite mer om varje försäkring.

Den som är sjuk kan få sjuklön av sin arbetsgivare under de 14 första dagarna.

Föräldraledighet – Föräldraförsäkring

Den som får barn eller adopterar kan ha rätt till föräldraledighet och föräldrapenning. Föräldrapenning gäller från barnets födelse till att barnet fyller tolv år. Rätt till föräldrapenning gäller i sammanlagt 480 dagar för varje barn. Vid flerbarnsfödelse har föräldrarna rätt till 180 extra dagar med föräldrapenning för varje ytterligare barn.

Sjukdom – Sjukförsäkring

Den som är sjuk har i regel rätt att få sjuklön av sin arbetsgivare under de 14 första dagarna med ett karensavdrag. Från dag 15 kan Försäkringskassan betala ut sjukpenning. Försäkringskassan kan också betala ut aktivitets- eller sjukersättning vid sjukdom (arbetsoförmåga) under längre tid.

Arbetsskada – Arbetsskadeförsäkring

Den som har skadat sig på jobbet kan få ersättning från den allmänna arbetsskadeförsäkringen. Försäkringen omfattar alla anställda, egna företagare och uppdragstagare och hanteras av Försäkringskassan. Den anställda kan själv anmäla arbetsskadan på forsakringskassan.se. Arbetsgivare måste anmäla arbetsskador på Försäkringskassans och Arbetsmiljöverkets gemensamma sajt

Företagarens egna försäkringsskydd

Försäkringar som är kollektivavtalade gäller inte företagare. Därför måste företagare skaffa försäkringsskydd själva. Men det finns ett undantag och det är Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA).

Försäkringar som är kollektivavtalade gäller inte per automatik den som är vd i ett aktiebolag och räknas som tjänsteman. Därför måste arbetsgivaren och vd komma överens om försäkringsskyddet.

Vem är företagare?

- **Enskild firma:** ägaren.
- **Handelsbolag:** samtliga ägare.
- **Kommanditbolag:** komplementären (fysisk eller juridisk person som har obegränsat ansvar för bolagets skulder).
- **Aktiebolag:** aktieägare som har minst en tredjedel av aktierna själv eller tillsammans med aktier som ägs av make, registrerad partner, förälder eller barn till aktieägaren.
- Makar och registrerad partner till företagare räknas alltid som företagare oavsett bolagsform.

Delägare som har en mindre del i aktiebolag kan ansöka om undantag från att anslutas till de kollektivavtalade pensions- och försäkringslösningarna. Den som är sambo och har ett gemensamt barn med företagaren kan också ansöka om att undantas. Ansökan om undantag görs till ITP-nämnden hos Collectum eller Försäkringsnämnden hos Fora.

Försäkringsskyddet kan lösas genom individuell försäkring hos valfritt pensionsbolag, genom försäkringar hos Fora eller ITP-planen via Collectum. Ägare i handelsbolag, komplementär i kommanditbolag respektive ägare till företag som inte är en juridisk person kan inte anslutas till ITP.

Företagare som inte har anställda kan teckna ett försäkringsavtal med Fora och omfatt

Index och basbelopp

De pensioner och försäkringar som finns både inom de allmänna och kollektivavtalade försäkringarna beräknas i förhållande till basbelopp, inkomstindex/balansindex och följsamhetsindexering. På så sätt värdesäkras pensioner och försäkringar i förhållande till priser och inkomster samt till pensionssystemets stabilitet.

Index

I det allmänna pensionssystemet finns två olika index: inkomstindex och balansindex. Inkomstindex fastställs av regeringen och är ett mått som visar hur den genomsnittliga inkomsten i Sverige förändras varje år och används för att beräkna röntan i pensionssystemet. Varje år upprättas en balansräkning för pensionssystemet. Om skulderna är större än tillgångarna kan inte pensionerna följa löneutvecklingen. Balansindex garanterar att pengarna i systemet ska räcka.

Basbelopp 2023

Det finns tre basbelopp: prisbasbelopp, inkomstbasbelopp och förhöjt prisbasbelopp. Prisbasbeloppen beräknas av Statistiska Centralbyrån och inkomstbasbeloppet av Pensionsmyndigheten, på uppdrag av regeringen.

De olika basbeloppen används i skilda sammanhang. Till exempel:

- **Prisbasbelopp 52 500 kr.** Inkomsttak för sjukpenning och aktivitets- eller sjukersättning, garantipension samt arbetsskadelivränta.
- **Inkomstbasbelopp 74 300 kr.** Inkomsttak för pensionsgrundande inkomst (PGI), allmän pensionsavgift samt extra pensionsrätt vid barnår.
- **Förhöjt prisbasbelopp 53 500 kr.** Används bland annat vid beräkning av pensionspoäng för tilläggspension.

Basbeloppen används även inom kollektivavtalade tjänstep

Avdragsregler och skatter för pensioner

Arbetsgivare får dra av kostnaden för anställdas pensionspremier. Men det finns ett maxtak för hur stor kostnad som får dras av. Taket räknas antingen fram genom huvudregeln eller kompletteringsregeln.

35 %

Pensionspremien får utgöra högst 35 % av pensionsmedförande lön.

525 000 kr/år

Arbetsgivaren får dra av maximalt 10 prisbasbelopp (525 000 kr, år 2023) per år och anställd.

Huvudregeln är att avdraget för premien får utgöra högst 35 % av den pensionsmedförande lönen. Kostnaden kan vara en försäkringspremie, skuldföring i balansräkningen eller avsättning till pensionsstiftelse. Arbetsgivaren får dra av maximalt 10 prisbasbelopp (525 000 kr, år 2023) per år och anställd.

Kompletteringsregeln som bara får användas till engångspremier, får användas om minst en av följande förutsättningar finns:

- ▶ ändring av pensionsavtal
- ▶ nytt pensionsavtal vid förtida avgång
- ▶ otillräckligt tryggade pensionsutfästelser.

Detta innebär att kostnaderna kan dras av oavsett hur stora de är. Men pensionen får inte överstiga nivåerna som visas i tabellen nedan. För pensioner som betalas ut för anställda 62–65 år gäller andra regler. Därför är det bra att kontrollera effekterna för arbetsgivare och anställd när engångspremier betalas in.

LÖNEDELAR I PRISBASBELOPP

Premier för kollektivavtalade försäkringar – tjänstemän med ITP2

Här beskrivs arbetsgivarens kostnad för tjänstepension och försäkringar inom avtalsområde Svenskt Näringsliv och PTK.

Den totala lönesumman avgör storleken på försäkringspremien. Varje år bestäms storleken på premierna. Collectum fakturerar premien för ITP 2 samt ITPK varje månad. Om arbetsgivaren har tecknat TGL i Alecta ingår premien i Collectums faktura. Fora fakturerar premier för TFA och TRR. Fakturan skickas i början av varje jämn månad. Premierna kan oftast dras av i deklarationen.

Parterna inom de flesta branscher har kommit överens om att arbetsgivaren ska betala premier för deltidspension eller flexpension samt andra extra pensionsavsättningar.

PREMIER FÖR ITP 2 – TJÄNSTEMÄN (% AV BRUTTOLÖN)	LÖN 7,5–30 IBB (557 250–2 229 000 KR/ÅR)	
	LÖN UPP TILL 7,5 IBB (557 250 KR/ÅR)	LÖN 7,5–30 IBB (557 250–2 229 000 KR/ÅR)
Ålderspension	Individuell*	Individuell*
ITPK	2,00 %	2,00 %
ITP sjukpension**	0,03 %	0,117 %
Familjepension	–	Individuell*
Premiebefrielseförsäkring (PBF)***	0,22 %	1,816 %
Omställningsstöd **** och Avgångsersättning		

Så administreras pension och försäkringar

Allmän pension och försäkringar enligt lag administreras av myndigheter: Pensionsmyndigheten, Försäkringskassan och Skatteverket. Tjänstepension och de kollektivavtalade försäkringarna administreras av Fora och Collectum.

Pensionsmyndigheten, Försäkringskassan, och Skatteverket sköter administrationen.

Kollektivavtalad tjänstepension och försäkringar administreras av Fora och Collectum.

Allmän pension och försäkringar enligt lag

Det är riksdag och regering som stiftar lagar och ser över författningar inom området pension och försäkringar. Pensionsmyndigheten, Försäkringskassan och Skatteverket sköter administrationen. Skatteverket beslutar varje år om pensionsgrundande inkomst. Skatteverket skickar uppgiften till Pensionsmyndigheten och uppgiften kommer att ligga till grund för framtida pension. Allmän pension är pensionen enligt lag och som betalas ut av Pensionsmyndigheten. Försäkringskassan ansvarar för stora delar av socialförsäkringen. Läs mer om vad som gäller för pension och försäkringar under respektive kapitel i boken.

Tjänstepension och försäkringar via kollektivavtal

Det är arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer centralt som förhandlar och kommer överens om tjänstepension och försäkringar som finns i kollektivavtalen. De kollektivavtalade tjänstepensionerna och försäkringarna administreras av Fora och Collectum. Läs mer om vad som gäller under respektive kapitel i boken.

I en del kollektivavtal finns det kompletterade premier till tjänstepension utöver det som finns inom ramen för Avtalspension SAF-LO samt ITP-planen. Läs mer i aktuellt kollektivavtal.

Olika ersättningsnivåer – så stor är ersättningen

Föräldern kan få föräldrapenning sju dagar i veckan. Även de dagar som föräldern vanligtvis inte jobbar. Det finns tre olika ersättningsnivåer.

- Den första kallas för sjukpenningnivå och motsvarar 77,6 % av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) med ett inkomsttak på 10 prisbasbelopp. Det förutsätter att föräldern har haft en årsinkomst på minst 85 000 kronor i minst 240 dagar i följd före barnets beräknade eller faktiska födelse. Ersättning på den nivån kan lämnas till förälder som är försäkrad för arbetsbaserad föräldrapenning.
- Den andra nivån kallas grundnivå och är 250 kronor per dag. Grundnivån gäller för den förälder som inte har en inkomst eller har tjänat mindre än 117 590 kronor på ett år.
- Den tredje nivån kallas för lägstaniå och gäller i 90 dagar. Lägstaniå är 180 kronor/dag. Den kan lämnas till förälder som är försäkrad för bosättningsbaserad föräldrapenning och avser tid då föräldrapenning inte lämnas på sjukpenningnivån eller grundnivå.

Mer om hur sjukpenningen räknas ut hittar du på sidan 41.

Olika ersättningsnivåer från Försäkringskassan

Sjukpenningnivå

Förutsätter att föräldern har haft en årsinkomst på minst 85 000 kronor i minst 240 dagar iföljd före barnets beräknade eller faktiska födelse.

77,6% av SGI

Grundnivå

Grundnivån gäller för den förälder som inte har en inkomst eller har tjänat mindre än 117

FPT betalas ut proportionellt till hur mycket som tas ut av föräldrapenning enligt lag.

Uttag av Föräldrapenningtillägg (FPT)

För varje födelse eller adoption har den anställda rätt till Föräldrapenningtillägg under 60 eller maximalt 180 kalenderdagar med föräldrapenning på sjukpenning-nivå. Efter utbetalning av föräldrapenning från Försäkringskassan kan ansökan göras om FPT till Afa försäkring. Ersättning ges bara för en sammanhängande föräldraledighetsperiod. Under perioden kan dagar med föräldrapenning vara sammanhängande eller ströddagar.

Storleken på Föräldrapenningtillägg (FPT)

Ersättningen är 10 % på del av lönen upp till 10 prisbasbelopp och 90 % på löne-delar däröver. Det finns inget inkomsttak för ersättning i försäkringen om föräldra-penningtillägg. FPT betalas ut proportionellt till hur mycket som tas ut av föräldra-penning enligt lag. Försäkringen är utformad så att den ökar förutsättningarna till ett jämställt uttag av ersättningsdagar oberoende av föräldrarnas eventuella skill-nad i lönenivå.

Ansökan om Föräldrapenningtillägg (FPT) hos Afa Försäkring

Den anställda måste själv ansöka om FPT hos Afa Försäkring. Ansökan måste göras inom fem och ett halvt år efter barnets födelse eller adoption. Om ansökan görs senare får den anställda ingen ersättning. Arbetsgivaren kan också anmäla men har ingen skyldighet att göra det.

Premiefrielseförsäkring (PBF)

Checklista – Föräldraledighet

Checklistan tar upp några viktiga saker. Bra att tänka på är att olika gäller för arbetare och tjänstemän samt om det är tjänsteman med ITP 1 eller ITP 2.

ARBETSGIVARE TILL ARBETARE

- ▶ Informera den anställda om att Föräldrapenning-tillägg är ett komplement till föräldrapenningen.
- ▶ Komma överens med den anställda när föräldraledigheten ska börja och sluta. FPT betalas ut under en sammanhängande ledighetsperiod.
- ▶ Bekräfta anställningen till Afa Försäkring när en anställd har ansökt om FPT.
- ▶ Arbetsgivaren ska inte betala in pensionspremier för den anställda vid föräldraledighet eller graviditetspenning. När den anställda ansöker om FPT ansöks det automatiskt om pensionsavsättning från premiefrielseförsäkringen.
- ▶ Rapportera lön som företaget har betalat ut till den anställda under året till Fora.

ARBETARE

- ▶ Ansöka om föräldrapenning hos Försäkringskassan.
- ▶ Komma överens med arbetsgivaren när föräldraledigheten ska börja och sluta. FPT betalas ut under en sammanhängande ledighetsperiod. Därför är det viktigt att planera vilken period som gäller.
- ▶ Ansöka om FPT för en sammanhängande period hos Afa Försäkring inom 5,5 år från barns födelse eller adoption.
- ▶ Ansöka till Afa Försäkring om FPT – även om 5,5 år har passerat – för att få pensionsavsättning från premiefrielseförsäkringen.

Premiefrielseförsäkring

Premiefrielseförsäkring innebär att premierna för tjänstepension betalas från försäkringen istället för av arbetsgivaren från och med dag 15 i en sjukperiod.

- För inkomstdelar upp till 7,5 prisbasbelopp lämnas månadsersättning från AGS enligt en tabell i försäkringsvillkoren.
- För inkomstdelar mellan 7,5 och upp till 20 prisbasbelopp lämnas månadsersättning från AGS på 65 % av SGI.
- För inkomster mellan 20 och upp till 30 prisbasbelopp lämnas månadsersättning från AGS på 32,5 % av SGI.
- Både dagsersättning och månadsersättning är skattepliktiga förmåner.

Premiefrielseförsäkring (PBF)

När den anställda gör en ansökan om AGS undersöker Afa Försäkring om det finns rätt till premiefrielse. Den försäkringen är kopplad till tjänstepension som finns i kollektivavtalet. Försäkringen tar över inbetalning av premier till tjänstepensionen som arbetsgivaren skulle betalat in när den anställda varit på arbetet och fått lön. Läs mer om premiefrielseförsäkring i kapitel om pension på sidan 98.

Efterskydd för AGS

Om anställningen upphör eller vid längre tids frånvaro från arbetet kan försäkringen fortsätta att gälla under viss tid. Sådan tid kallas för efterskyddstid och gäller som längst i 720 kalenderdagar. För att detta ska gälla måste den försäkrade ha en sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Om arbetaren får sjukpenning under tiden med efterskydd förbrukas inte några efterskyddsdagar. Efterskyddet upphör om hen inte varit anmäld till Arbetsförmedlingen inom tre månader. Efterskydd

ITP sjukpension via kollektivavtal för tjänstemän

Tjänsteman som är sjukskriven kan få sjuklön från arbetsgivaren, från dag 15, och ITP sjukpension från dag 91 i sjukperioden.

Den som har jobbat hos en arbetsgivare med kollektivavtal under minst ett år har rätt till kollektivavtalad sjuklön mellan dag 15 och 90. Den som har jobbat mindre än ett år får kollektivavtalad sjuklön mellan dag 15 och 45.

Rätt till kollektivavtalad sjuklön

Den anställda som är sjukskriven i mer än 14 dagar kan få kompletterande ersättning fram till och med dag 90 i sjukperioden genom kollektivavtalad sjuklön. Det gäller för den anställda som omfattas av kollektivavtal under minst ett år eller övergått direkt från en anställning i vilken hen har haft rätt till sjuklön under minst 90 dagar. Den som har jobbat mindre än ett år får sjuklön mellan dag 15 och 45. Blir hen sjuk flera gånger under en tolv månaders period gäller sjuklön i sammanlagt högst 105 dagar. Sjuklönen betalas ut av arbetsgivaren. Läs mer i aktuellt kollektivavtal.

Ersättning från ITP sjukpension

Efter dag 90 i sjukperioder upphör rätten till kollektivavtalad sjuklön. Sjukpenning från Försäkringskassan och ITP sjukpension från Alecta kan totalt bli upp till 90 % av lönen.

- Från dag 91 till dag 360 i sjukperioden när Försäkringskassan lämnar sjukpenning kompletterar ITP sjukpension med 10 % av lönen.
- För inkomstdelar över 10 prisbasbelopp och upp till 20 inkomstbasbelopp kompletterar ITP sjukpension med 65 % av lönen.
- För inkomster över 20 och upp till 30 inkomstbasbelopp kompletterar ITP sjukpension med 32,5 % av lönen.
- Från dag 361 betalas ITP sjukpension bara till anställda med lön över 10 prisbasbelopp, som längst

ITP 1

För nya sjukfall från den 1 januari 2023 gäller ITP sjukpension till månaden innan den anställda fyller 66 år. För sjukfall som började innan ändringen gäller 65 år. PBF gäller till månaden innan 66 års ålder.

ITP 2

För nya sjukfall från den 1 januari 2023 gäller ITP sjukpension till månaden innan den anställda fyller 66 år. För sjukfall som började innan ändringen gäller 65 år. PBF gäller fortfarande till månaden innan 65 års ålder.

Från 65 till 66 år

Åldersgräns för ITP sjukpension har höjts från 65 till 66 år för de som tillhör ITP 1 och ITP 2. Ändringen gäller bara nya sjukfall från 1 januari 2023.

Villkor för ITP sjukpension

Tjänstemän kan ha rätt till ITP sjukpension om hen:

- ▶ har fyllt 18 år upp till månaden innan 66 år och omfattas av ITP-planen
- ▶ är sjukskriven minst 25 %
- ▶ får förebyggande sjukpenning, sjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitets- eller sjukersättning
- ▶ har varit sjuk i mer än 90 dagar i följd (eller mer än 105 kalenderdagar under olika perioder de senaste tolv månaderna).

PREMIEBEFRIELSEFÖRSÄKRING (PBF), ITP 1

Försäkringen tar över inbetalningen till tjänstepension vid inkomstförluster på grund av sjukdom mer än 14 dagar. Gäller från och med månaden som den anställda fyller

Checklista – Sjukdom

Checklistan tar upp några viktiga saker att göra vid kortare och längre sjukdom. Olika gäller beroende på om det är en arbetare eller tjänsteman.

ARBETSGIVARE TILL ARBETARE

- Notera att den anställda sjukanmäler sig och gör karensavdrag på lönen.
- Betala sjuklön som är 80 % av lönen och andra eventuella anställningsförmåner.
- Ansöka om ersättning för sjuklönekostnad för den anställda som beviljats särskilt högriskskydd.
- Sjukanmäla den anställda till Försäkringskassan efter 14 dagar – då sjuklönen avslutas.
- Bekräfta anställningen hos Afa Försäkring om den anställda har ansökt om AGS.
- Arbetsgivaren betalar lägre eller inga premier alls när den anställda är sjukskriven. I Avtalspension SAF-LO ingår premiebefrielseförsäkring (PBF).
- Upprätta en plan senast dag 30 för hur den sjuka ska kunna gå tillbaka till jobbet. Detta gäller om den anställda förväntas vara sjuk i mer än 60 dagar.
- Ansöka om ekonomiskt stöd för rehabiliteringskostnader hos Försäkringskassan och stöd från AGS-fonden hos Afa Försäkring.

ARBETARE

- Lämna ett läkarintyg till arbetsgivaren efter sju dagar.
- Ansöka om dagsersättning från AGS hos Afa Försäkring vid sjukskrivning längre än 14 dagar.
- Ansöka om aktivitets- eller sjukersättning om arbetsoförmågan bedöms vara bestående eller stadigvarande. Det gäller olika regler och åldersgränser.
- Ansöka om månadsersättning från AGS hos Afa Försäkring om aktivitets- eller sjukersättning har beviljats.

Checklista – Arbetsskada

Checklistan tar upp några viktiga saker som gäller vid arbets-skada. Samma gäller för arbetare och tjänstemän.

ARBETSGIVARE TILL ARBETARE OCH TJÄNSTEMÄN

- ▶ Anmäla arbetsskadan på anmalarbetsskada.se, i samråd med skyddsombud och den drabbade.
- ▶ Den anställda och skyddsombudet ska ha varsin kopia på anmälan.
- ▶ Bekräfta anställningen på Afa Försäkrings arbetsgiversidor när det avviserats om att den anställda har gjort en anmälan.

ARBETARE OCH TJÄNSTEMÄN

- ▶ Anmäla arbetsskadan till arbetsgivaren samt sök ersättning hos Afa Försäkring genom att gå in på afaforsakring.se.
- ▶ Anmäla till fordonets trafikförsäkring om olyckan har skett med ett trafikförsäkringspliktigt fordon.
- ▶ Ansöka om ersättning hos Försäkringskassan för eventuella kostnader för tandvård, hjälpmedel eller kostnader för sjukvård utomlands som har uppkommit i samband med en arbetsskada.
- ▶ Följ ärende genom att logga in på Mina sidor på

Kom ihåg! Ett förmåns-
tagarförordnande bör vara
aktuellt, om till exempel
familjeförhållandena ändras.

FÖRMÅNSTAGARE

Förmånstagare till grundbeloppet är i tur och ordning enligt försäkringsvillkorens förmånstagarförordnande:

1. Makar, registrerad partner.
2. Arvsberättigade barn.
3. Föräldrar.

Den anställda kan ändra turordning eller välja annan förmånstagare genom att lämna skriftlig förmånstagarförordnande till Collectum. Collectum skickar tillbaka en kopia som kvitto på att förordnandet har registrerats. Tjänsteman som är sambo och som vill att den sammanboende ska vara förmånstagare måste alltid skriva förordnande. Detta gäller även om gemensamma barn finns.

Tänk på att skicka ett nytt förmånstagarförordnande, om till exempel familjeförhållandena ändras. Hos Collectum finns ett förmånstagarregister, som är gemensamt för de försäkringsbolag som försäkrar TGL för tjänstemän.

BESKATTNING

TGL-belopp till efterlevande är fri från inkomstskatt.

Efterskydd för TGL

I TGL finns ett efterskydd som gäller tre månader efter att anställningen har upphört.

Om den anställda förlorar jobbet, söker nytt arbete eller får ny anställning som inte har TGL-försäkring, kan efterskyddet förlängas. Samma sak gäller om hen är ledig för studier och har rätt till studiestöd eller stud

Checklista – Dödsfall

Checklistan tar upp det viktigaste att tänka på när en närstående har gått bort. Olika gäller för arbetare och tjänstemän. En bra hjälp för de efterlevande är efterlevandeguiden.se.

ARBETSGIVARE TILL ARBETARE

- ▶ Arbetsgivare kan stötta efterlevande till en anställd genom att informera om att de kan få ersättning från Tjänstegrupplivförsäkring (TGL) om en nära anhörig har dött.
- ▶ Arbetsgivaren ska bekräfta till Afa Försäkring att den som har dött har varit anställd. (Blanketten "Anmälan om dödsfall (TGL)").
- ▶ Om dödsfallet beror på en arbetsskada ska arbetsgivaren göra en anmälan till Försäkringskassan och Arbetsmiljöverket på sajten anmalarbetsskada.se.

EFTERLEVANDE TILL ARBETARE

- ▶ Efterlevande ska anmäla dödsfallet till Afa Försäkring (blanketten "Anmälan dödsfall TGL").
- ▶ Om dödsfallet beror på en arbetsskada kan de efterlevande ansöka om ersättning från Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) hos Afa Försäkring.
- ▶ Den som är anhörig kan komma att bli kontaktad av de pensionsbolag där den som har dött hade pensionsförsäkringar eller efterlevandeskydd. Det kan handla om information om den dödas tjänstepension eller begäran om ett så kallat dödsfallsintyg.

Checklista – Pension

Checklistan tar upp några viktiga saker att tänka på.

ARBETSGIVARE FÖR ARBETARE

- Informera den blivande pensionären om att själv ansöka hos Pensionsmyndigheten för uttag av allmän pension. Går den anställda i pension vid 65 års ålder behöver inte kontakt tas med de pensionsbolag där tjänstepension är placerad, de kontaktar den anställda.
- Uppdatera de preliminära lönesummorna hos Fora när den anställda slutar. Då blir det rätt premier på kommande fakturor.
- Slutrapportera den pensionerades lön till Fora, januari månaden året därpå.

ARBETSGIVARE FÖR TJÄNSTEMÄN

- Informera den blivande pensionären om att själv ansöka hos Pensionsmyndigheten för uttag av allmän pension. Går den anställda i pension vid 65 års ålder eller 66 för ITP 1, behöver inte kontakt tas med de pensionsbolag där tjänstepension är placerad, de kontaktar den anställda.
- Avanmäla försäkringarna om den anställda slutar före 65 års ålder eller 66 för ITP 1.

ANSTÄLLD

- Den anställda fortsätter att tjäna in till den allmänna pensionen så länge hen har en pensionsgrundande inkomst.
- Ansöka till Pensionsmyndigheten. Den allmänna pensionen kan tidigast tas ut från 63 års ålder.
- Kontakta berörda

